

ДЪРЖАВНА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ
София – 1000, бул. “Княз Дондуков” № 8-10, тел. 935 96 13, факс 988 87 82

Р Е Ш Е Н И Е

№ Ц- 037
от 27.09.2010 г.

ДЪРЖАВНАТА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

на закрито заседание, проведено на 27.09.2010 г., като разгледа документите, приложени по преписка № ПЦ-68/2010г., образувана по заявление с вх. № Е-13-15-5/28.06.2010 г. за изменение на утвърдена цена за разполагаемост и преписка № ПЦ-72/2010г., образувана по заявление с вх.№ Е-13-15-6/13.07.2010г. за утвърждаване на цена на електрическа енергия от “ТЕЦ Варна”ЕАД, събраните данни от проведеното на 21.09.2010г. открито заседание , установи следното:

Със заявление с вх. № Е-13-15-5/28.06.2010 г. „ТЕЦ Варна”ЕАД е поискало изменение на утвърдената му цена за разполагаемост в размер на 9.17 лв./МВтч, без ДДС, в сила от 06.10.2010 г. Заявлението за утвърждаване на цена за разполагаемост е разработено в съответствие с НРЦЕЕ и Указанията на Комисията. Към него дружеството е приложило попълнен комплект от справки и копие на одитирания годишен финансов отчет за 2009 г. Предложената от “ТЕЦ Варна”ЕАД цена за разполагаемост в размер на 9.17 лв./МВтч е определена, като действащата цена за разполагаема мощност от 9.03 лв./МВтч е коригирана с посочените в чл. 23, букви "ж" и „з” фактори от Насоките за регулиране на българските електропроизводствени дружества, приети с протоколно решение № 137/17.10.2005 г. на ДКЕВР, при използване на следните параметри:

1. Инфлационен индекс за предходната година (май 2009 – юни 2010 г.) - 2.30 %;
2. Коефициент на ефективност – 1 %;
3. Възвръщаемост на капитала от въведените в експлоатация активи и разходи за амортизации, свързани с тях – 164.6 хил.лв.

Предложената от дружеството цена е изчислена чрез пряко и последователно прилагане на двете корекции, а именно:

- умножаване на действащата цена с инфлационния индекс, намален с коефициента на ефективност и
- прибавяне към така получения резултат възвръщаемостта и разходите за амортизации от инвестициите, изчислени за 1 МВтч.

С решение № Ц-32/ 28.09.2009 г. комисията е утвърдила на “ТЕЦ Варна” ЕАД цена за разполагаемост, по която дружеството продава студен резерв на “НЕК” ЕАД в размер на 9.03 лв./МВтч., считано от 06.10.2009 г. Цената за разполагаемост на “ТЕЦ Варна” ЕАД се определя в съответствие с ценовите елементи в Наредбата за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ) и измененията им, съгласно условията посочени в точка 23 от Насоките за регулиране на българските електропроизводствени дружества (Насоките) приети с протоколно решение № 137/17.10.2005 г. на ДКЕВР. От текста на т. 23 във връзка с т. 22 от Насоките е видно, че комисията е приела

продължителността на регулаторния период за цената разполагаемост на “ТЕЦ Варна” ЕАД да бъде еднаква с продължителността на действие на самия договор за студен резерв, а именно 5 години, считано от 06.10.2006г. По силата на букви е) и ж) на т. 23 този регулаторен период е разделен на пет ценови периода, всеки от които с продължителност от една година. Периода 2010г.-2011г. е последната ценова година от 5-годишния регулаторен период.

След изтичането на първия ценови период, респективно на всеки следващ период, утвърдената цена за разполагаемост следва да се коригира в съответствие с условията по б.) ж и евентуално по реда на б.) з, с включването на признатите от комисията инвестиции.

Като приложение към заявлението, дружеството е представило „Справка за приетите и въведени в експлоатация инвестиционни обекти от 01.07.2009 г. до 30.06.2010 г.”. Общата стойност на извършените инвестиционни разходи е 980 хил.лв. При направен анализ на представения списък с инвестиционни дейности за този период се установи, че общата стойност на разходите, която може да бъде призната като „инвестиции” възлиза на 670 хил.лв. Останалата част от отчета, по своята същност са завишени стойности на някои от представените инвестиции, както и разходи за текущи ремонти.

В тази връзка следва да се извърши корекция и на признатите разходи за амортизации, които са на стойност 32 хил.лв. и представляват 4,8% от коригираните инвестиции.

Съгласно представения годишен финансов отчет към 31.12.2009 г. дружеството, отчита текуща нетна печалба в размер на 10 194 хил.лв. За предходната година е отчетена загуба в размер на 11 110 хил. лв. От направения анализ на данните от Отчета за доходите, могат да бъдат направени следните изводи:

- Нетните приходи от продажби намаляват с 24.93%;
- Общите разходи за дейността намаляват с 31.76%.

В структурно отношение се наблюдава намаление във всички разходни групи за основна дейност спрямо предходната година, като най-голямо е намалението на разходите за материали.

Коефициентът на ефективност на разходи на дружеството за 2009 г. е 104.35 и се увеличава спрямо предходната година. Динамиката на показателите за ефективност показват, че за 2009 г. дружеството отчита с 7.62 лв. повече приходи на всеки 100 лв. разходи в сравнение с предходната година.

Рентабилността на собствения капитал за 2009 г. е 2.17 %. Рентабилност на активите на “ТЕЦ Варна” АД съгласно представения прогнозен ГФО за 2009 г. е 1.94 %. В резултат на отчетената загуба за 2008 г., на дружеството не са отчетени показатели за рентабилност.

Позитивна тенденция се наблюдава и в съотношението между собствен капитал и сумата на дългосрочните и краткосрочните пасиви. Повишението на този показател е пряко свързано с по- малките задължения на дружеството спрямо предходната година.

Наблюдава се повишение при съотношението между краткосрочни активи и краткосрочни пасиви. В тази връзка, дружеството успява да поддържа висока ликвидност – 11.85 за 2009 г., която е пряко свързана с възможността му да обслужва текущите си задължения.

Направеният анализ на база обща балансова структура определя финансовото състояние на “ТЕЦ Варна” АД може да бъде определено като много добро.

Посочената в ценовото предложение от дружеството инфлация за 2009 г. от 2,3% е изчислена на база общите индекси на потребителските цени по месеци (месец юни 2009 г. спрямо месец май 2010 г.).

Считаме, че в цената за разполагаемост следва да бъде включена инфлация за периода юли 2010 г. спрямо месец юли 2009 г., която по данни на НСИ е 2.4% и обхваща най-близкия сравним отчетен период, предхождащ новия ценови период, започващ на 6.10.2010 г.

Стойността на X-фактора се определя съгласно приетите от ДКЕВР Насоки за регулиране на българските електропроизводствени дружества (Насоки) в границите от 1 до 2 % за година. Включеният в цената за разполагаемост за предходната година коефициент за ефективност е 2 %. В заявлението за утвърждаване на цена за разполагаемост, предложението от дружеството коефициент за ефективност е 1%.

С оглед съобразяване с основните Насоки, които са част от приватизационните документи и с отчитане на общите икономически и финансови условия в страната, считаме за икономически целесъобразно коефициента на ефективност включен в цената за разполагаемост да е 1.5%. Това отразява възможността при инфлация от 2,4% да се постигне относително номинално поевтиняване на производството с 1,5%.

В резултат на прилагане на описаните по-горе корекции цената за предоставена разполагаема мощност, считано от 06.10.2010г. следва да е 9,03 лв./МВтч (без ДДС) и остава непроменена спрямо действащата към момента цена.

Със заявление с вх. № Е-13-15-6/13.07.2010 г. „ТЕЦ Варна”ЕАД е поискало изменение на цената на електрическата енергия, като заявената стойност е 86.29 лв./МВтч, без ДДС, в сила от 01.07.2010 г. Към заявлението е приложен пълен комплект от справки, попълнени в съответствие с разпоредбите на НРЦЕЕ и Указанията на Комисията. Предложените от дружеството променливи разходи за периода 1 юли 2010 г. – 30 юни 2011 г. са в размер на 121 417 хил. лв. в т.ч.:

1. Гориво за производство – 119 939 хил.лв., в т.ч.:
  - основно гориво (въглища) – 117 468 хил.лв.;
  - гориво за разпалване – 2 471 хил.лв.;
2. Консумативи – 896 хил.лв.
3. Други променливи разходи – 582 хил.лв.
4. Нетна електрическа енергия - 1 407 120 МВтч.

Поисканото изменение на цената за електрическата енергия дружеството обосновава с настъпилите промени, изразени в рязко увеличаване на доставните цени на въглищата и повишения курс на долара спрямо еврото. Промени в стойностите на прогнозните количества произведена нетна електрическа енергия и брутна разполагаемост спрямо количествата представени със заявление вх. № Е-13-15-1 от 31.03.2010 г. не са направени.

Съгласно разпоредбата на чл. 28 а от Наредбата за регулиране на цените на електрическата енергия енергийните предприятия, спрямо които комисията прилага метод на регулиране "Норма на възвръщаемост на капитала", могат да подават заявления за изменение на утвърдените цени преди изтичането на ценовия период при наличие на обстоятелства, чието настъпване не е могло да бъде предвидено при утвърждаването на цените, но е довело до значително увеличаване на прогнозните разходи. Следователно основателността на исканото от енергийното предприятие изменение е обусловена от кумулативното наличие на две предпоставки. Първата предпоставка е настъпването на обстоятелства, които не са могли да бъдат предвидени при първоначалното утвърждаване на цената. Втората предпоставка е свързана с резултата от настъпването на тези обстоятелства, а именно те да са довели до значително увеличаване на прогнозните разходи.

В резултат на подадено заявление вх. № Е-13-15-1 от 31.03.2010 г. в ДКЕВР от „ТЕЦ Варна” ЕАД с Решение № Ц-030 от 28.06.2010 г. на комисията, за текущия от 01.07.2010 г. едногодишен регулаторен период на дружеството е утвърдена цена за енергия 70,69 лв./МВтч. Относно техническите показатели са направени малки корекции на завишени прогнозни стойности по справка „Технически показатели в производството”, Приложение № 1 към заявлението за СН и СРУГ на основание на отчетни базови стойности. Определена корекция е извършена и на прогнозната цена на основното гориво-вносни въглища от 144,85 лв./тнг на 143,55 лв./тнг (при 5837 ккал/кг). Основанията за последното са представени в „Мотиви към Решение № Ц-030 от 28.06.2010 г.” на ДКЕВР, като към количествата въглища, формиращи средно-претеглената цена на основното гориво на дружеството за предстоящия регулаторен период, не е отчетено недоговорено допълнително прогнозно количество въглища „по нови договори” от 210 хил. тона (по справка „Горива на „ТЕЦ Варна” ЕАД” към заявлението) с прогнозна цена 148,64 лв./тнг, значително по-висока от текущите тогава и прогнозни цени на международните пазари и борси от порядъка на 110 – 120 лв./тнг. Наличните 610 хил. тона въглища към 01.01.2010 г. плюс договорените доставки на въглища от около 530 хил. тона през първото полугодие на 2010 г. покриват необходимите разходи на основно гориво на дружеството, съгласно данните и справките към заявлението за цена за енергия, до края на предстоящия ценови регулаторен период – 30.06.2011 г., включително и за трето тримесечие на 2011 г.

Предложената от „ТЕЦ Варна” ЕАД нова прогнозна цена за енергия от 86,29 лв./МВтч е с 22,07 % по-висока спрямо утвърдената за текущия регулаторен период с Решение № Ц-030 от 28.06.2010 г. на комисията цена за енергия 70,69 лв./МВтч. Повишението се обяснява в Обосновка си към заявлението със „*значителното (над 20 %) поскъпване на въглищата на международния пазар*” и „*повишения курс на долара (по който се търгуват въглищата) спрямо еврото*”, като се вземе предвид, че сключените договори по доставяните през първото полугодие на 2010 г. и през последните години въглища на дружеството са в евро за тон натурално гориво. Вярно е, че през месеците май и юни 2010 г. средно претеглената спот CIF цена на най-голямата северно-европейска борса ARA се е увеличила по данни на Platts с около 20 %, но при средна цена през предходната 2009 г. около 100 лв./тнг и в началото на 2010 г. от около 115 лв./тнг (за 6000 ккал/кг). И при отчетено увеличение с 20 % върху борсовите цени на борса ARA, утвърдената с Решение № Ц-030 от 28.06.2010 г. на комисията за текущия едногодишен регулаторен период 01.07.2010 г. – 30.06.2011 г. цена на въглищата – 143,55 лв./тнг (при 5837 ккал/кг) остава по-висока от отчетените цени на борса ARA през периода май – август 2010 г.

Обосновката на дружеството към новото заявление за цена енергия вх. № Е-13-15-6 от 13.07.2010 г. не посочва, защо при налични 610 хил. тона въглища на дружеството към 01.01.2010 г., 530 хил. тона договорени с двама доставчици доставки за първото полугодие на 2010 г. и наличност на склад към 01.07.2010 г. 718 хил. тона въглища (по справка „Горива на „ТЕЦ Варна” ЕАД” към заявлението от месец март, вх. № Е-13-15-1 от 31.03.2010 г.), съгласно справка „Горива ...” към заявлението от месец юни (вх. № Е-13-15-6 от 13.07.2010 г.), е останало с наличност на склад към 01.07.2010 г. само с 409 хил. тона въглища. Последното може да се дължи на недоставени договорени доставки от посочените двама доставчици на около 309 хил. тона въглища (от общо договорени 530 хил. тона) и/или на произведена през периода април – юни 2010 г. над 2 пъти повече електрическа енергия спрямо прогнозната по справка „Горива на „ТЕЦ Варна” ЕАД” към заявлението вх. № Е-13-15-1 от 31.03.2010 г.

При това с единия от двамата доставчици на въглища за първото полугодие на 2010 г., с по-високата цена на въглищата (но близка до утвърдената с Решение № Ц-030 от 28.06.2010 г. за цена енергия), в началото на месец юни е сключен нов договор за

доставка на над 600 хил. тона въглища с цена около 31 % по-висока от договорната цена за първо шестмесечие на 2010 г. Договорената висока цена надвишава с около 25 % средните прогнозни цени за цялата 2011 г. по данните на Platts за CIF цени на голямата северно-европейска борса ARA, както и представените в обосновката към заявлението на „ТЕЦ Варна” ЕАД ред прогнозни цени на въглища по международните пазари. Договореното количество въглища от над 600 хил. тона, със завишена с над 30 % договорна цена спрямо текущите международни цени, води от една страна до необосновано повишение на средно-претеглената цена на въглищата на „ТЕЦ Варна” ЕАД през текущия регулаторен период, а от там и до необосновано повишаване на предложената от дружеството нова прогнозна цена за енергия с 22.07 %, спрямо утвърдената за текущия регулаторен период от 01.07.2010 г. От друга страна е необосновано и нецелесъобразно, предвид представените прогнози за цените на въглищата на международните пазари през 2010 г. – 2011 г. сключването на договор за голямо количество с висока цена на въглищата, осигуряващ основно гориво не само за текущия регулаторен период, но и практически за цяло шестмесечие след него – за второто шестмесечие на 2011 г.

С писмо вх. № Е13-15-8 от 21.09.2010 г. „ТЕЦ Варна” ЕАД е внесло становище, с което представя възражения относно доклада на работната група по заявление с вх. № Е-13-15-5/28.06.2010 г. за изменение на цена разполагаемост от 06.10.2010 г. и по заявление с вх. № Е-13-15-6 от 13.07.2010 г. за изменение на цена за електрическата енергия, утвърдена с Решение № Ц - 030 от 28.06.2010 г.

1. Цена за разполагаемост.

След разглеждане на представените възражения на „ТЕЦ Варна” ЕАД относно начина на коригиране на цената за разполагаемост считаме, че няма основания да се твърди, че изчисленията в доклада на работната група са неправилни. За адекватното изясняване на годишните корекции следва да се вземат предвид съответните разпоредби в НРЦЕЕ. В тази връзка, както фактора „Х”, така и инфлацията „И” са повлияли за коригирането на цената, съобразно влиянието им върху разходите на дружеството.

След отчитане на становището на дружеството относно общия обем на инвестициите и стойностите на въведените ДМА по писмото вх. № Е13-15-8 от 21.09.2010 г. и изпратената обосновка за тях по факс с изх. № 1942/21.09.2010 г. на „ТЕЦ Варна” ЕАД, могат да бъдат направени следните констатации:

1. По въведени обекти през 2009 г.: Стойностите на инвестициите по позиции 1 и 7 на справката, Приложение 2 към заявлението, и обосновката са значително завишени. Реконструкцията на опорокачващата система по позиция 4 има по скоро ремонтен характер.
2. По въведени обекти през 2010 г.: Съгласно практиката за отчитане на разходите за инвестиционни обекти, проектите по позиции 1 и 2 на справката, Приложение 2 към заявлението, и обосновката се отчитат след въвеждането на обектите в експлоатация. Предвид отчетената през 2008 г. инвестиция по надграждане на оградни диги на втора секция на сгуроотвал „Беглик чаир” от кота 14,50 до кота 16,50 на стойност 1 887 227 лв. съгласно работен проект, отчетената инвестиция по позиция 6 за частично надграждане на стойност 297 595 лв. е на практика завършване на обекта съгласно проекта. Твърде завишена е стойността на инвестицията по позиция 4 за реконструкция на управлението на мостов кран № 3.

Предвид изложените аргументи, изменението на утвърдената цена за разполагаемост за следващия ценови период включва:

- корекция на утвърдените за предходния ценови период условно-постоянни разходи, с изключение на разходите за амортизации с индекса на инфлацията за м. юли 2010 г. спрямо м. юли 2009 г. от 2,4 %, намален с коефициент за ефективност от 1,5 %;
- корекция с допълнителна съставка към цената, в размер на 0,01лв/МВт отразяваща възвръщаемостта върху одобрените нетни инвестиции и разходите за амортизация, свързани с тях.

2. Цена за електрическа енергия

Преди всичко трябва да се посочи, че още в началото на 2009 г., в условията на силен спад на цените на енергийните въглища на международните пазари и борси ТЕЦ „Варна” сключва договори за доставка на въглища от черноморския регион – Русия, Украйна – в количество за над една година напред, с цена около 152 лв./тнг (приведени към 6000 ккал/кг). Същевременно през цялата 2009 г. цените на доставените въглища на най-голямата северно-европейска борса АРА (Амстердам, Ротердам, Антверпен) са със средна цена до около 115 лв./тнг (за 6000 ккал/кг). Последното се потвърждава и от отчетните данни по регламент (ЕО) № 405/2003 на ЕК относно контрола върху вноса на енергийни въглища в страните от ЕО, съгласно които отчетната средно-претеглена цена на вносните въглища в страните от ЕС през второто полугодие на 2009 г. възлиза на 118 лв./тнг. Или в началото на 2010 г. ТЕЦ „Варна” се оказва с договориран и доставен 630 х. тнг въглища с цена 31 % по-висока от тази на международните пазари.

Както е посочено по-горе, с новото си заявление за цена енергия вх. № Е-13-15-6 от 13.07.2010 г., в началото на месец юни 2010 г. дружеството е сключило нов договор за доставка на над 600 хил. тона въглища отново с цена 194,9 лв./тнг (приведена към 6000 ккал/кг), отново с над 31 % по-висока от цената по договорите му за първо шестмесечие на 2010 г., както и от текущите цени на международните пазари.

Представената в становището възражение на дружеството CIF-цена от 94,5 \$/тнг на въглищата за периода юни-декември 2010 г., спрямо текущите и прогнозни CIF-цени на въглищата в рамките от 91 до 93 \$/тнг към първото тримесечие на 2011 г. на борса АРА, не отчита коректно значителния спад на курса на долара от временния му връх през месец юни 2010 г. от около 1,6 лв./\$ до около 1,47 лв./\$ през месец септември 2010 г., при това с тенденция за по-нататъшно понижаване. От тези показатели следва, че дружеството може да предоговори цената на доставките си или да потърси други доставчици.

За високата цена на договореното наvlo, по представения към новото заявление текущ договор, дружеството може да си достави въглища, както от Южна Африка, Ричард Бей, така и руски въглища от Балтийския регион и др., чиито дестинации до ТЕЦ „Варна” при това са по-малки от дестинацията Ричард Бей – борса АРА. При текущи и прогнозни FOB цени на тези пазари в рамките на 84 – 86 \$/тнг (при 6000 ккал/кг) дружеството може да потърси алтернативни доставчици.

Представеното в становището на дружеството неизпълнение на договорените доставки през второто тримесечие на 2010 г. с 316 х.тнг не обяснява обективно причините и възможностите по такъв рязък едностранен отказ от страна на доставчиците по сключени няколко месеца преди това договори, както и последствията за самите доставчици. При това с единия от тях е сключен договор за цена надвишаваща с над 31% предходната договорна цена, както и цените на международните пазари и борси.

Не е достатъчно коректно и възражението на дружеството относно недопустимостта на изгарянето на въглища в котлите му със съдържание на летливи вещества над 10 %, както и невъзможността за доставка на такива въглища освен от Русия и Украйна. Справка предоставена от дружеството, за доставени въглища от този регион през периода 01.04.2009 г. – 31.03.2010 г., включително сертификати за качествените показатели на въглищата показва, че над 20 % от доставените въглища са със

съдържание на летливи вещества от 10 % до над 13 %. Не е обективно мнението, че на големите международни пазари изобщо не могат да се намерят такива въглища.

Наред с изложеното трябва да се отбележи, че утвърдената с Решение № Ц - 030 от 28.06.2010 г. цена на въглищата от 144,55 лв./тнг на ТЕЦ „Варна” ЕАД е значително по-висока от тази на някои други дружества с подобни проектни параметри на съоръженията, дружества които доставят въглищата си също от черноморския регион.

Предвид изложените факти, ДКЕВР, счита че предложената от „ТЕЦ Варна” ЕАД със заявление вх. № Е-13-15-6 от 13.07.2010 г. нова цена за енергия е необоснована, съгласно чл. 28а от НРЦЕЕ за рамките на текущия ценови период, поради което не се следва да се извършва корекция на утвърдената цена за енергия с Решение № Ц - 030 от 28.06.2010 г.

Предвид гореизложеното,

ДЪРЖАВНАТА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. На основание чл. 30, ал.1, т.1 от Закона за енергетиката и чл.4, ал.1, т.2, б.”а” от Наредбата за регулиране на цените на електрическата енергия, във връзка с т. 23, б.”ж” и б.”з” от Насоките за регулиране на българските електропроизводствени дружества, утвърждава на „ТЕЦ Варна”ЕАД цена за разполагаемост в размер на 9,03 лв./МВтч (без ДДС), считано от 06.10.2010г.

2. На основание чл. 32, ал.2 от Наредбата за регулиране на цените на електрическата енергия , отказва да измени утвърдената цена на електрическата енергия на „ТЕЦ Варна”ЕАД.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14 (четиринадесет) дневен срок.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(АНГЕЛ СЕМЕРДЖИЕВ)

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

(ЕМИЛИЯ САВЕВА)